

KLASA: 612-07/18-26/713
URBROJ: 427-07-10-18-2
Zagreb, 16. listopada 2018.

Primljeno:	19-10-2018		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
351-03/18-01/2	05		
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.	
	8	-	

UP/I

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju,
zaštitu okoliša i zaštitu prirode
Antuna Nemčića 5/I dvorišni dio
48000 Koprivnica

PREDMET: Prethodna ocjena prihvatljivosti za zahvat „Izgradnja obaloutvrde na desnoj obali rijeke Drave – Brodić, rkm 183, Općina Fernandinovac, Koprivničko-križevačka županija“
- mišljenje, daje se

Veza: vaša KLASA: UP/I-351-03/18-0172, URBROJ: 2137/1-05/03-18-3 od 10. rujna 2018. godine (zaprimljeno 18. rujna 2018. godine)

Poštovani,

u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti koja se provodi u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš zatražili ste mišljenje o potrebi provođenja glavne ocjene zahvata za ekološku mrežu (Zakon o zaštiti prirode, „Narodne novine“, broj 80/13, 15/18) za zahvat „Izgradnja obaloutvrde na desnoj obali rijeke Drave – Brodić, rkm 183, Općina Fernandinovac, Koprivničko-križevačka županija“, nositelja zahvata Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, Međimurska 26b, Varaždin. Za predmetni zahvat izrađen je Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, izrađivača Zelena infrastruktura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb, iz kolovoza 2018. godine (u daljnjem tekstu „Elaborat“).

Opis zahvata i lokacije zahvata temeljem Elaborata: Erozivnim djelovanjem rijeke Drave na obalu smanjuje se udaljenost između vodoobrambenog nasipa Brodić-Zgruti i rijeke čime se povećava opasnost od klizanja pokosa nasipa i urušavanja. U neposrednoj blizini nalazi se i skela za turističke i gospodarstvene svrhe pa se zahvatom štiti i druga imovina veće vrijednosti. Trenutna udaljenost erodirane obale od nožice nasipa je otprilike 65 metara. Planirana je izgradnja obaloutvrde na ugroženom dijelu obale (korita) na k.č.br. 2437, k.o. Ferdinandovac u dužini od 350 m. Obaloutvrda se izvodi tako da se najprije izradi nožica od lomljenog kamena s nagibom pokosa 1:1,5 sukladno liniji postojeće obale, potom se izvodi škarpiranje obale (strojno poravnavanje postojeće obale na projektirani nagib) i nasip (filtrar) od šljunka između nožice obaloutvrde i obale te formiranje pokosa u nagibu 1:2 na koji se kao završna faza izvodi obloga debljine 0,5 m od lomljenog kamena. Svi radovi na ugradnji lomljenog kamena izvode se bez veziva kao što su beton i cement. Radovi na izgradnji obaloutvrde planiraju se izvoditi tijekom jeseni i zime za vrijeme niskih vodostaja u trajanju 20 do 25 radnih dana građevinskim strojevima (hidraulični bager i kamioni za prijevoz kamenog i šljunčanog materijala). Kameni i šljunčani materijal dopremat će se postojećim servisnim putovima. Promatrani segment vodotoka nije reguliran vodozahvatima, a u neposrednoj blizini predmetnog zahvata uočava se stvaranje pješčanog spruda.

Planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži, „Narodne novine“, broj 124/13, 105/15), Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) „HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja)“ i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) „HR1000014 Gornji tok Drave“.

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske lokacija zahvata obuhvaća stanišne tipove Stalni vodotoci (NKS A.2.3.) i Šume (NKS E.), na koje se nastavljaju Mozaici kultiviranih površina (NKS I.2.1.) te mozaik stanišnih tipova Trajno vlažne livade Srednje Europe (NKS C.2.2.2.) i Mezofilne livade košanice Srednje Europe (NKS C.2.3.2.). Prema suprotnoj obali nastavlja se mozaik stanišnih tipova Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica (NKS A.2.7.), Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (NKS A.4.1.) i Šume (NKS E.). Sukladno Karti staništa RH (Oikon d.o.o. za Ministarstvo kulture, 2004.) na širem području zahvata od šumskih stanišnih tipova nalazi se mozaik stanišnih tipova Poplavne šume vrba (NKS E.1.1.) i Poplavne šume topola (NKS E.1.2.) te Vrbici na sprudovima (NKS D.1.1.) i Poplavne šume vrba (NKS E.1.1.).

Stanišni tipovi Poplavne šume vrba (NKS E.1.1.) i Poplavne šume topola (NKS E.1.2.) pripadaju prioritetnom ciljnom stanišnom tipu Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (Natura šifra *91E0) područja ekološke mreže „HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja)“. Stanišni tip Vrbici na sprudovima (NKS D.1.1.), ovisno o zajednici, može pripadati ciljnom stanišnom tipu Obale planinskih rijeka s *Myricaria germanica* (Natura šifra 3230), a stanišni tip Mezofilne livade košanice Srednje Europe (NKS C.2.3.2.) pripada ciljnim stanišnom tipu Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) (Natura šifra 6510).

Prethodnom ocjenom ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja uslijed gubitka i degradacije staništa ciljnih vrsta ptica POP „HR1000014 Gornji tok Drave“, s obzirom da je na području predmetnog zahvata 2012.g. zabilježena kolonija od 35 parova ciljne vrste bregunica (*Riparia riparia*), sukladno istraživanjima Prirodoslovnog društva Drava („Monitoring bregunica, vodomara, male i crvenokljune čigre na rijekama Muri, Dravi i Dunavu – konačno izvješće za 2012. godinu“, Izvješće za Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP), Zagreb). Na lokaciji zahvata također je 2013.g. zabilježeno aktivno gnijezdo ciljne vrste vodomar (*Alcedo atthis*) (Prirodoslovno društvo Drava: „Monitoring bregunica, vodomara, male i crvenokljune čigre na rijekama Muri, Dravi i Dunavu“ - konačno izvješće za 2013. godinu“, Izvješće za DZZP, Zagreb). Sukladno navedenom Izvješću iz 2012.g., predmetnim zahvatom bi se utjecalo na dio toka rijeke Drave između 230 i 176 rkm koji je najvredniji i najbolje očuvan, s najizraženijim dinamičkim procesima. Nadalje, također je moguć negativan utjecaj na ciljne vrste ptica koje gnijezde na riječnim otocima (u slučaju da su prisutne na obližnjem pješčanom sprudu) ukoliko bi uslijed izgradnje predmetne obaloutvrde nastupile promjene u hidromorfološkim procesima koji omogućavaju stvaranje i održavanje pješčanog spruda. Iako se u Elaboratu navodi da se prema dostupnim podacima crvenokljune i male čigre na gornjem dijelu rijeke Drave gnijezde na potezu između ušća Mure i Ferdinandovca (između rkm 230 i rkm 190 Drave), s obzirom na relativnu blizinu navedenog poteza lokaciji predmetnog zahvata (rkm 184) i prisutnost potencijalnog gnjezdilišta ovih vrsta (pješčani sprud) u neposrednoj blizini zahvata, u postupku Glavne ocjene potrebno je terenskim istraživanjima utvrditi da li ciljne vrste ptica gnijezde na ovom sprudu ili ne, kao i da li se očekuje utjecaj na pješčani sprud uslijed eventualne promjene hidromorfološkim procesa izgradnjom predmetne obaloutvrde.

Uslijed izvođenja predmetnog zahvata doći će do fragmentacije i gubitka površine ciljnog stanišnog tipa Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (Natura šifra *91E0), a značajnost utjecaja prvenstveno ovisi o površini koja će se izgubiti/degradirati izvedbom predmetnog zahvata. Nadalje, ukoliko zbog izgradnje predmetne obaloutvrde dođe do promjena u hidromorfološkim procesima koji omogućavaju stvaranje i održavanje spruda uz suprotnu obalu, moguć je i utjecaj na

ciljni stanišni tip Obale planinskih rijeka s *Myricaria germanica* (Natura šifra 3230), ukoliko je prisutan na ovoj lokaciji. S obzirom da se u Elaboratu navodi da će se koristiti postojeći servisni putovi, ne očekuje se značajan utjecaj na ciljni stanišni tip Mezofilne livade košanice Srednje Europe (NKS C.2.3.2.).

Tijekom izvođenja zahvata moguć je utjecaj na ciljne vrste riba POVS „HR500014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja)” uslijed uznemiravanja i promjene stanišnih uvjeta tijekom izvođenja zahvata (npr. zamuljivanje i manjak kisika, promjene temperature vode i drugih fizikalno-kemijskih čimbenika - za ribe su ovi utjecaji posebice istaknuti ukoliko bi se radovi izvodili u vrijeme mrijesta ili razvoja jajašaca i mlađi). Također su mogući negativni utjecaji uslijed uznemiravanja i stradavanje jedinki ciljnih vrsta vezanih uz obalna i šumska staništa tijekom izvođenja radova. Utjecaj uznemiravanja moguće je smanjiti ukoliko bi se radovi izvodili u jesenskom i zimskom periodu izvan razdoblja najveće aktivnosti životinja (kako se predlaže u Elaboratu). Očekuje se i trajan negativan utjecaj uslijed gubitka i degradacije šumskih, obalnih i vodenih staništa, kao i uslijed potencijalnog širenja invazivnih vrsta s obzirom da se utvrđivanjem obala i uklanjanjem riparijske vegetacije u pravilu stvaraju vrlo pogodna staništa za širenje invazivnih vrsta.

Zaključno, s obzirom da se Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, smatramo da je potrebno provesti Glavnu ocjenu zahvata. Iako se značajni negativni utjecaji očekuju prvenstveno za ciljne vrste ptica, Glavnom ocjenom potrebno je analizirati i moguće utjecaje predmetnog zahvata i na ostale ciljne vrste i ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže unutar kojih se zahvat nalazi. U postupku Glavne ocjene potrebno je sagledati i kumulativne utjecaje s drugim postojećim i planiranim zahvatima (npr. planirano pristanište koje se navodi u Elaboratu). S obzirom da je prema ortofoto snimkama (preglednik Google Earth) vidljiva erozija i na području neposredno uzvodno od predmetnog zahvata, gdje je udaljenost erodirane obale od nožice nasipa još i manja, kod ocjene kumulativnih utjecaja potrebno je istražiti da li su planirana daljnja utvrđivanja obale.

U slučajevima kada ne postoje adekvatni recentni terenski podaci, sukladno metodologiji koja se navodi u Priručniku za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPEM) izrađenom u okviru „Twinning Light” projekta EU HR/2011/IB/EN/02 TWL „Jačanje stručnih znanja i tehničkih kapaciteta svih relevantnih ustanova za Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPEM)” prilikom izrade studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koji potencijalno mogu biti utjecani zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije.

Navedeni priručnik dostupan je na stranicama Hrvatske agencije za okoliš i prirodu http://www.dzpz.hr/dokumenti_upload/20160405/dzpz201604051328440.pdf te preporučamo studiju o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu izraditi koristeći metodološki pristup Priručnika.

Nadalje, ukoliko pravna osoba - ovlaštenik nema zaposlene stručnjake odgovarajućih profila za pojedine ciljne vrste i stanišne tipove, dužna je za izradu studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu prema članku 11. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine”, broj 57/10), osigurati i usluge vanjskog stručnjaka koji ima završen odgovarajući studijski program odnosno specijalizaciju u struci ovisno o području izrade studija, elaborata i praćenja stanja, te prema potrebama u svezi pojedinog poglavlja u studiji odnosno elaboratu i dr. Osim provedbe novih istraživanja (ukoliko ne postoje odgovarajući recentni stručni i znanstveni podaci) ili ustupanja postojećih recentnih podataka o ciljnim vrstama i stanišnim tipovima područja ekološke mreže, stručnjak treba interpretirati prikupljene podatke i dati

svoje mišljenje o značajnosti utjecaja predmetnog zahvata te predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja ukoliko postoje.

S poštovanjem,

RAVNATELJICA
dr. sc. Ivana Gudelj

Dostaviti:

- naslovu poštom i e-poštom: ana.list@kckzz.hr, damir.petricevic@kckzz.hr
- pismohrana